C/2024/6812

29.11.2024

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Οκτωβρίου 2024

σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, την πολιτική απασχόλησης και τη διαρθρωτική πολιτική της Γερμανίας

(C/2024/6812)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 ([1]) του Συμβουλίου, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ([2]), και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την Ένωση. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής, ο μηχανισμός συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και για να καταστούν οι οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της Ένωσης και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) («κανονισμός REPowerEU»), ο οποίος εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της Ένωσης από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση.

([1]) ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030», με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα σε εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ των εν λόγω κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες καθώς και μια λειτουργική ενιαία αγορά αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Στις 14 Φεβρουαρίου 2024 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα 2024». Η εν λόγω ανακοίνωση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, σηματοδοτώντας την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της ετήσιας έρευνας για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024, οι οποίες επικεντρώνονται στις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία η Γερμανία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν, ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν, ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος του 2024 της Γερμανίας. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ και πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024, όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ ([5]) («σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ») στις 12 Απριλίου 2024 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση στις 11 Μαρτίου 2024.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024 τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία, τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ([6]) για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου ([7]) σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Οι στόχοι του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης είναι η προώθηση υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και ανθεκτικότητας μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων και η πρόληψη των υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης προωθεί επίσης την ανάληψη ιδίας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Ένα εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο περιλαμβάνει τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτει χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών, ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών ([8]) στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια οφείλει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του γενικού δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί έως και κατά τρία έτη. Προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω εθνικών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 21 Ιουνίου 2024 καθοδήγηση σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν τα κράτη μέλη στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 36 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή διαβίβασε στα κράτη μέλη πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για εύλογο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με τα εθνικά νομικά τους πλαίσια, τα

([5]) Σύσταση του Συμβουλίου (ΕΕ), της 12ης Απριλίου 2024, σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ (ΕΕ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Οδηγία 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263: «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

κράτη μέλη μπορούν να συζητούν τα σχέδια μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους με τα εθνικά τους κοινοβούλια, να ζητούν από τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα να εκδώσουν γνώμη και να διεξάγουν διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 διατηρούν εξίσου τη σημασία τους για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που έχουν αναθεωρηθεί, επικαιροποιηθεί ή τροποποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 28 Απριλίου 2021 η Γερμανία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού. Στις 13 Ιουλίου 2021 το Συμβούλιο εξέδωσε την εκτελεστική απόφασή του για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γερμανίας ([9]), η οποία τροποποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2023 δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη ([10]). Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από την έκδοση απόφασης της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που δηλώνει ότι η Γερμανία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 17 Απριλίου 2024 η Γερμανία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 και στις 24 Απριλίου 2024 το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας 2024, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ([11]). Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Γερμανίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για τη Γερμανία. Σε αυτήν αξιολόγησε την πρόοδο της Γερμανίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γερμανίας. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά όσον αφορά τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Γερμανίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της Ένωσης για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για τη Γερμανία. Τα κύρια πορίσματα της αξιολόγησης των μακροοικονομικών ευπαθειών της Γερμανίας από το προσωπικό της Επιτροπής για τους σκοπούς του εν λόγω κανονισμού δημοσιεύτηκαν τον Απρίλιο του 2024. Στις 19 Ιουνίου 2024 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γερμανία αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Συγκεκριμένα η Γερμανία αντιμετωπίζει ευπάθειες που σχετίζονται με το μεγάλο πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Οι εν λόγω ευπάθειες παραμένουν σημαντικές, παρά την κάποια μείωση που έχει σημειώσει το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών με την πάροδο των ετών, διότι εξακολουθεί να υφίσταται το υποκείμενο ζήτημα της ασθενούς εγχώριας ζήτησης και των υποτονικών επενδύσεων, το οποίο έχει διασυνοριακή σημασία, ενώ η απόκριση σε επίπεδο πολιτικής υπήρξε περιορισμένη. Με χαμηλότερες τιμές ενέργειας, ασθενή εγχώρια ζήτηση και υποτονικό παγκόσμιο εμπόριο, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανέκαμψε στο 5,9 % του ΑΕΠ το 2023 από 4,2 % του ΑΕΠ το 2022. Προβλέπεται να αυξηθεί κάπως περισσότερο εφέτος και το επόμενο έτος, ενώ θα παραμείνει πολύ κάτω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Δεδομένου του μεγέθους της γερμανικής οικονομίας και της εμπορικής της ολοκλήρωσης στη ζώνη του ευρώ, πρόκειται για εξέλιξη με διασυνοριακές επιπτώσεις. Η πτώση των τιμών των κατοικιών έχει μειώσει σημαντικά την έκταση της υπερτίμησης των τιμών των κατοικιών, με περιορισμένη επίδραση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα μέχρι στιγμής, αλλά τα εμπορικά ακίνητα συνεχίζουν να απαιτούν παρακολούθηση. Η μείωση των επενδύσεων σε κατοικίες μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε επανεμφάνιση πιέσεων στις τιμές και επακόλουθους κινδύνους υπερτίμησης στο εγγύς μέλλον. Στο μέλλον, αναμένεται μια ήπια επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας κόστους και τα νοικοκυριά αρχίζουν να ανακτούν κάποια αγοραστική δύναμη καθώς οι μισθοί προβλέπεται να αυξηθούν σε πραγματικούς όρους. Η ανάκαμψη των ιδιωτικών επενδύσεων απαιτεί χρόνο και η Επιτροπή αναμένει ότι η δημοσιονομική εξυγίανση θα έχει επίπτωση στην εγχώρια

([9]) ST 10158/21 INIT και ST 10158/21 ADD 1.

([10]) Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γερμανίας (ST 15572/23 INIT).

([11]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

ζήτηση, με ενδεχόμενες συνέπειες για τις δημόσιες επενδύσεις. Οι συνολικές υποκείμενες ευπάθειες όσον αφορά το σημαντικό χάσμα μεταξύ επενδύσεων και αποταμιεύσεων δεν έχουν αλλάξει θεμελιωδώς: οι επενδυτικές ανάγκες αυξάνονται με την πάροδο των ετών, κυρίως σε σχέση με τις δημόσιες επενδύσεις σε περιφερειακό επίπεδο και τις εταιρικές επενδύσεις γενικότερα, οι οποίες θα μπορούσαν να στηρίξουν την οικονομική ανάπτυξη στο μέλλον. Μολονότι η κυβέρνηση έχει λάβει κάποια μέτρα για να στηρίξει τις επενδύσεις, και το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γερμανίας περιλαμβάνει σημαντικά μέτρα για την προώθηση των επενδύσεων, το μέγεθος της απόκρισης σε επίπεδο πολιτικής δεν έχει οδηγήσει μέχρι στιγμής σε ουσιαστική πρόοδο ούτε έχει αποδειχθεί επαρκές για να ανταποκριθεί στη συνολική πρόκληση των υψηλότερων ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων.

(11) Σύμφωνα με στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Γερμανίας παρέμεινε αμετάβλητο στο 2,5 % του ΑΕΠ το 2023 σε σχέση με το 2022, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης υποχώρησε από 66,1 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 63,6 % στα τέλη του 2023.

(12) Στις 12 Ιουλίου 2022 το Συμβούλιο συνέστησε ([12]) στη Γερμανία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό δημοσιονομικής πολιτικής ([13]), λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Συνέστησε δε στη Γερμανία να βρίσκεται σε ετοιμότητα για να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Γερμανία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ([14]) ήταν συσταλτικός, κατά 0,3 % του ΑΕΠ. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 0,5 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό και ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 2022. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης ανήλθαν στο 0,2 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 2,6 % του ΑΕΠ το 2023, με ετήσια αύξηση κατά 0,1 εκατοστιαία μονάδα από το 2022. Η Γερμανία χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης. Η Γερμανία χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως η ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων, η βελτίωση της υποδομής φόρτισης ηλεκτρικών αυτοκινήτων και ο εξοπλισμός των σχολείων για την ψηφιακή εποχή. Οι εν λόγω δημόσιες επενδύσεις χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(13) Στο πρόγραμμα σταθερότητας 2024, το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβλέψεις προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,2 % το 2024 και κατά 1,0 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 1¾ % του ΑΕΠ το 2024 και 1 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 64 % έως τα τέλη του 2024 και εν συνεχεία να μειωθεί σε 63¼ % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί σε 1¼ % του ΑΕΠ το 2026 και σε 1½ % του ΑΕΠ το 2027, προτού υποχωρήσει σε 1 % του ΑΕΠ το 2028. Επομένως, το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω από την τιμή αναφοράς για το έλλειμμα του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το πρόγραμμα. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 63¼ % το 2026, σε 63 % το 2027 και σε 62 % το 2028.

(14) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις του 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 0,1 % το 2024 και 1,0 % το 2025, και ο μετρούμενος με τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) πληθωρισμός να διαμορφωθεί σε 2,4 % το 2024 και 2,0 % το 2025.

(15) Στις εαρινές προβλέψεις του 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 1,6 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 62,9 % έως τα τέλη του 2024. Η μείωση του ελλείμματος το 2024 αποτυπώνει κυρίως τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την ενέργεια με παρόμοιο αντίκτυπο στον δείκτη χρέους ως προς ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 0,8 % του ΑΕΠ το 2024.

([12]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Γερμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 της Γερμανίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 35).

([13]) Με βάση τις εαρινές προβλέψεις του 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Γερμανίας το 2023, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 7,5 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

([14]) Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό και άλλα ταμεία της Ένωσης.

(16) Δαπάνες ύψους 0,1 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») βάσει του μηχανισμού το 2024, ποσό ίδιο με εκείνο που καταγράφηκε το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του μηχανισμού θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο ή το χρέος της γενικής κυβέρνησης της Γερμανίας.

(17) Στις 14 Ιουλίου 2023 το Συμβούλιο συνέστησε ([15]) στη Γερμανία να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών ([16]) το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 2,5 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες της Γερμανίας προβλέπεται να αυξηθούν κατά 2,6 % το 2024, ποσοστό που είναι υψηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Ωστόσο, ο προβλεπόμενος ρυθμός αύξησης των καθαρών δαπανών το 2024 που περιλαμβάνεται στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής επηρεάζεται από την αναταξινόμηση των φορέων δημόσιων μεταφορών στον τομέα της γενικής κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του 2023 ([17]), η οποία προκάλεσε διακοπή των χρονοσειρών. Χωρίς τον αντίκτυπο της εν λόγω αναταξινόμησης, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες θα προβλέπονταν να αυξηθούν κατά 2,4 % το 2024, ποσοστό που είναι χαμηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στη Γερμανία να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο συνέστησε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, η Γερμανία πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στήριξης στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος ([18]) των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 1,2 % του ΑΕΠ το 2023 και σύμφωνα με τις προβλέψεις σε 0,1 % το 2024 και σε 0,0 % το 2025. Ειδικότερα, ο μειωμένος συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας στο φυσικό αέριο θεωρείται ότι θα παραμείνει σε ισχύ το 2024, αν και με μικρό αντίκτυπο. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 1,1 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες ([19]) έχουν συσταλτική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 0,8 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας καταργήθηκαν σταδιακά το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ωστόσο, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Υπάρχει το ενδεχόμενο αυτό να μη συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(19) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στη Γερμανία να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων βάσει του μηχανισμού και άλλων κονδυλίων της Ένωσης, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν από 2,6 % του ΑΕΠ το 2023 σε 2,7 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ως αποτέλεσμα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του μηχανισμού, αναμένεται να παραμείνουν σταθερές στο 0,2 % του ΑΕΠ το 2024.

(20) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με την παραδοχή ότι η πολιτική θα παραμείνει αμετάβλητη, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 1,2 % του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 62,2 % έως τα τέλη του 2025. Η μείωση του ελλείμματος και του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2025 αποτυπώνει κυρίως την αναμενόμενη ανάκαμψη της αύξησης του ΑΕΠ.

([15]) Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Γερμανίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2023 της Γερμανίας (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 38).

([16]) Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

([17]) Ο αντίκτυπος της εν λόγω αναταξινόμησης αποτυπώνεται από τον δείκτη αύξησης των δαπανών ενώ έχει αμελητέα επίδραση στο δημόσιο έλλειμμα μέσω παρόμοιας αύξησης των εσόδων.

([18]) Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

([19]) Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) βάσει του μηχανισμού και άλλων ταμείων της Ένωσης, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

(21) Παρά την ελαφρά αύξηση των δημόσιων επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά τα τελευταία έτη, οι δημόσιες επενδύσεις δεν συμβαδίζουν με τις επενδυτικές ανάγκες σε υποδομές, εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Οι επενδύσεις σε ομοσπονδιακό επίπεδο υποχώρησαν κάτω από τα επίπεδα απόσβεσης κατά το παρελθόν έτος, ενώ οι καθαρές επενδύσεις σε επίπεδο δήμων υπήρξαν αρνητικές τις τελευταίες δύο δεκαετίες, γεγονός που είχε ως συνέπεια μια συνολική μείωση του αποθέματος κεφαλαίου. Τα εμπόδια στις επενδύσεις εξακολουθούν να υφίστανται. Οι ιδιωτικές επενδύσεις το 2023 παρέμειναν κάτω από τα προ της πανδημίας επίπεδα. Ειδικότερα, η διοικητική επιβάρυνση για την πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων παραμένει υψηλή, ιδίως λόγω των απαιτήσεων για εκτενή τεκμηρίωση και για άδειες, καθώς και λόγω της έλλειψης ψηφιοποίησης. Τα απαιτητικά ρυθμιστικά πρότυπα, οι κανονιστικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών και οι χρονοβόρες διαδικασίες αδειοδότησης εμποδίζουν την επέκταση των ικανοτήτων παραγωγής και καινοτομίας, ιδίως στους τομείς της ενέργειας και των κατασκευών. Ενώ ο αριθμός των ολοκληρωμένων κατοικιών το 2023 ήταν στο επίπεδο του προηγούμενου έτους, οι επενδύσεις σε οικιστικά κτίρια μειώνονται τα τελευταία τρία έτη, παρά το στεγαστικό πρόβλημα. Οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, ιδίως για τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις, είναι περιορισμένες. Οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) παραμένουν χαμηλές και η διάδοση της τεχνολογίας είναι περιορισμένη.

(22) Η γήρανση μειώνει τον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας ασκώντας ανοδική πίεση στον δείκτη εξάρτησης των ηλικιωμένων. Ως αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής, αναμένεται να αυξηθούν οι συνολικές συνταξιοδοτικές δαπάνες. Προκύπτει, επομένως, σημαντική ανάγκη χρηματοδότησης. Τα προηγούμενα χρόνια, ένα αυξανόμενο μέρος των συνταξιοδοτικών δαπανών χρηματοδοτήθηκε μέσω ομοσπονδιακών επιδοτήσεων. Από το 2020, η χρηματοδότηση αυτή υπερβαίνει τα 100 δισ. EUR ετησίως και ανέρχεται περίπου στο 23 % των συνολικών ομοσπονδιακών δαπανών. Εφόσον οι πολιτικές παραμείνουν αμετάβλητες, η χρηματοδότηση αυτή αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω με αποτέλεσμα να περιοριστούν τα περιθώρια για παραγωγικές δαπάνες. Οι εταιρικές συντάξεις καθώς και τα ιδιωτικά κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά συστήματα εξακολούθησαν να υποχρησιμοποιούνται. Παρά τις προσπάθειες για αύξηση της χρήσης των εταιρικών συντάξεων (δεύτερος πυλώνας), η κάλυψη παραμένει περίπου στο 54 %. Η σχεδιαζόμενη δημιουργία «γενεακού κεφαλαίου» (Generationenkapital), το οποίο προσθέτει ένα κεφαλαιοποιητικό στοιχείο στο εκ του νόμου προβλεπόμενο συνταξιοδοτικό σύστημα, θα χρηματοδοτηθεί μέσω του δημόσιου χρέους και, ως εκ τούτου, προσφέρει περιορισμένες δυνατότητες για βελτίωση της βιωσιμότητας των συντάξεων. Ενώ το ποσοστό απασχόλησης των εργαζομένων ηλικίας 55-64 ετών είναι από τα υψηλότερα στην Ένωση, η αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης έχει επιβραδυνθεί κάπως τα τελευταία χρόνια και η απασχόληση στην ηλικιακή ομάδα των 65 ετών και άνω υστερεί σε σχέση με τα κράτη μέλη με τα υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης. Το γεγονός αυτό οφείλεται επίσης στις δυνατότητες πρόωρης συνταξιοδότησης οι οποίες αυξάνουν περαιτέρω την πίεση στη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος.

(23) Ένα βέλτιστο φορολογικό μείγμα είναι καθοριστικής σημασίας για μια περισσότερο βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη καθώς και για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Οι εργαζόμενες και οι εργαζόμενοι στη Γερμανία αντιμετωπίζουν το δεύτερο υψηλότερο μη μισθολογικό κόστος εργασίας στην Ένωση. Η υψηλή φορολογία σε συνδυασμό με τους κανόνες για τις παροχές μειώνουν τα κίνητρα για αύξηση του αριθμού των ωρών εργασίας, ειδικά για τους χαμηλόμισθους και τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας, τα οποία συχνά είναι γυναίκες, όπως φαίνεται επίσης από το πολύ υψηλό ποσοστό μερικής απασχόλησης των απασχολούμενων γυναικών. Το γεγονός αυτό περιορίζει την προσφορά εργασίας και επιδεινώνει τις υφιστάμενες ελλείψεις εργατικού δυναμικού. Το μερίδιο των περιβαλλοντικών φόρων της Γερμανίας είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ και μειώνεται. Αντίθετα, η Γερμανία έχει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος εταιρειών στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού φόρου επιτηδεύματος (*Gewerbesteuer*). Ο συνδυασμός τους δημιουργεί ένα σύνθετο και αδιαφανές φορολογικό σύστημα. Οι πρόσφατες πρωτοβουλίες για την αναθεώρηση των κανόνων φορολογικής απόσβεσης και οι βελτιώσεις των εκπτώσεων φόρου για έρευνα και ανάπτυξη είναι οικονομικά αποδοτικοί τρόποι για την επέκταση των επενδυτικών κινήτρων. Ταυτόχρονα, υπάρχουν περιθώρια απλούστευσης του συστήματος φορολογίας των εταιρειών εάν περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής των απαλλαγών.

(24) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του εν λόγω κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU μετά την έγκρισή του, προκειμένου να τονωθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Γερμανίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για να υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας έως τον Αύγουστο του 2026, είναι αναγκαίο η Γερμανία να επιταχύνει σημαντικά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, μεταξύ άλλων με τη διάθεση επαρκών πόρων για τη διαχείριση αυτών. Η ταχεία συμπερίληψη κεφαλαίου για το REPowerEU στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για τη στήριξη των στρατηγικών στόχων της Γερμανίας και της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας και της πράσινης μετάβασης. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών

ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(25) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([20]), η Γερμανία οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα που υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ) έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η εν λόγω επανεξέταση αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Η Γερμανία έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα. Εξακολουθούν να παρατηρούνται σημαντικές περιφερειακές ανισότητες ως προς την απασχόληση και την παραγωγικότητα της εργασίας, αν και οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες καλύπτουν σταδιακά τη διαφορά ως προς την παραγωγικότητα της εργασίας. Η επιτάχυνση της εφαρμογής των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής είναι καθοριστικής σημασίας και οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα παραμένουν επίκαιρες. Στο πλαίσιο του στόχου της ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας, είναι σημαντικό να διατεθούν επαρκείς πόροι για την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και να προωθηθεί ο εκσυγχρονισμός και η ψηφιοποίηση των δημόσιων αρχών που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή τους. Η αύξηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας σε όλες τις περιφέρειες, ιδιαίτερα στις ανατολικές, καθώς και η στήριξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτουν η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση είναι καθοριστικής σημασίας για την περαιτέρω μείωση των διαφορών μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, απαιτείται επίσης να συνεχιστεί η υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την πράσινη μετάβαση και την ψηφιακή μετάβαση σε περιφέρειες με τομείς υψηλών επιδόσεων. Είναι επίσης αναγκαίο να συνεχιστούν οι πράσινες επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα. Η ανάπτυξη και η στήριξη των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των ΜΜΕ, παραμένουν σημαντικές. Η ποιότητα και η συμπεριληπτικότητα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της διά βίου μάθησης, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, αποτελούν προτεραιότητες, όπως και η ενεργός ένταξη και η βελτίωση της απασχολησιμότητας. Η Γερμανία θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([21]), για να στηρίξει την ανάπτυξη ή την παραγωγή κρίσιμων τεχνολογιών στις ψηφιακές τεχνολογίες, τις καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες και τις βιοτεχνολογίες, καθώς και για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε αυτούς τους τομείς.

(26) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης, η Γερμανία αντιμετωπίζει διάφορες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της έντονης έλλειψης ειδικευμένων εργαζομένων, την ψηφιοποίηση και την πράσινη μετάβαση. Η αύξηση των επενδύσεων στην πράσινη και στη ψηφιακή μετάβαση θα συνέβαλλε επίσης στη μείωση του χάσματος μεταξύ επενδύσεων και αποταμιεύσεων.

(27) Οι ελλείψεις ειδικευμένου εργατικού δυναμικού εμποδίζουν την ανάπτυξη, τις επενδύσεις, την πράσινη μετάβαση και τη ψηφιακή μετάβαση. Περίπου οι μισές εταιρείες στη Γερμανία δυσκολεύονται να καλύψουν τις κενές θέσεις, ακόμη και μακροπρόθεσμα. Υπάρχει κίνδυνος οι ελλείψεις δεξιοτήτων να οξυνθούν περαιτέρω λόγω της επιδείνωσης των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, ιδίως όσον αφορά τις μειονεκτούσες ομάδες, του σημαντικού αριθμού ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και των μη ικανοποιητικών βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών του ΟΟΣΑ (PISA), το ποσοστό των μαθητριών και μαθητών με χαμηλές επιδόσεις σχεδόν διπλασιάστηκε κατά την τελευταία δεκαετία: περίπου 3 στους 10 νέους μαθητές στη Γερμανία δεν έχουν ελάχιστο επίπεδο επάρκειας στα μαθηματικά, και 1 στους 4 στην ανάγνωση και τις επιστήμες. Η επίδραση του κοινωνικοοικονομικού και μεταναστευτικού υποβάθρου στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα αυξήθηκε περαιτέρω. Η Γερμανία εμφανίζει επίσης ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο στην Ένωση και έχει ιδιαίτερα αυξημένο αριθμό μαθητριών και μαθητών που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό. Το νέο 10ετές πρόγραμμα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των ομόσπονδων κρατιδίων «*Startchancen*», το οποίο απευθύνεται κυρίως σε μαθητές και μαθήτριες που μειονεκτούν, αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά καλύπτει μόλις το 10 % των γερμανικών σχολείων. Δεδομένου ότι η επαρκής γνώση της γερμανικής γλώσσας είναι καθοριστικής σημασίας για την αποτελεσματική μάθηση και ένταξη, είναι σημαντικό να ενταθεί η υποστήριξη στην εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας, ιδιαίτερα όσον αφορά τις μαθήτριες και τους μαθητές στο σπίτι των οποίων ομιλούνται άλλες γλώσσες εκτός των γερμανικών. Με 52,2 % το 2023, η Γερμανία βρίσκεται κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ, που είναι 55,6 %, όσον αφορά ενήλικες που διαθέτουν τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες, με τους νέους ιδίως να υστερούν. Είναι ανάγκη να βελτιωθεί η παροχή βασικών δεξιοτήτων και η αναβάθμιση δεξιοτήτων σε άτομα με χαμηλότερα επίπεδα ειδίκευσης και σε άτομα προερχόμενα από τη μετανάστευση που έχουν

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1058, (ΕΕ) 2021/1056, (ΕΕ) 2021/1057, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) 2021/1060, (ΕΕ) 2021/523, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697 και (ΕΕ) 2021/241 (ΕΕ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.).

χαμηλές επιδόσεις στην αγορά εργασίας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού, ιδίως στους τομείς της υγείας και της μακροχρόνιας φροντίδας, στον κατασκευαστικό τομέα, στη βιοτεχνία και στις υπηρεσίες. Τα αποτελέσματα όσον αφορά τις δεξιότητες θα μπορούσαν να βελτιωθούν μέσω της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των εργοδοτών και των ιδρυμάτων κατάρτισης, τόσο εντός όσο και μεταξύ των διαφόρων κλάδων, καθώς και μέσω της περαιτέρω αξιοποίησης των προσόντων βραχείας εκπαίδευσης / των προσόντων που αφορούν συγκεκριμένες ενότητες. Περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, και η ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση της έντονης έλλειψης ειδικευμένων εργαζομένων.

(28) Η Γερμανία έχει μεν καταβάλει προσπάθειες για να βελτιώσει την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, όμως η εφαρμογή παραμένει αργή, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη ενιαίων, πλήρως ψηφιακών υπηρεσιών στους δήμους και τα ομόσπονδα κρατίδια (*Länder*). Η Γερμανία δεν κατόρθωσε να ψηφιοποιήσει όλες τις διοικητικές υπηρεσίες για το κοινό και τις επιχειρήσεις πριν τη λήξη της προθεσμίας που είχε θέσει η εθνική της νομοθεσία [τέλη του 2022, νόμος για την ηλεκτρονική πρόσβαση (*Onlinezugangsgesetz*)]. Το Εθνικό Συμβούλιο Ρυθμιστικού Ελέγχου (*Normenkontrollrat*) θεωρεί ανεπαρκή την εφαρμογή του νόμου για την ηλεκτρονική πρόσβαση και έχει χαρακτηρίσει τις προβλεπόμενες ελλείψεις εργατικού δυναμικού ως βασικό κίνδυνο αν δεν αυξηθεί η αποδοτικότητα μέσω της ψηφιοποίησης. Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε πρόσφατα, ο συντονισμός και η συνεργασία σε όλα τα διοικητικά επίπεδα δεν επαρκούν και η οικειοποίηση της παροχής ψηφιοποιημένων διαδικασιών φαίνεται περιορισμένη. Ο δείκτης αναφοράς της Επιτροπής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση δείχνει ότι η Γερμανία παρουσιάζει επίσης χαμηλές επιδόσεις όσον αφορά την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών υποστήριξης (back office) της διοίκησής της, κάτι που υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής του νόμου για την ηλεκτρονική πρόσβαση. Ο εκσυγχρονισμός και η σύνδεση περισσότερων από 11 000 μητρώων, πέρα από τα πρώτα βήματα που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Γερμανίας, αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης της ψηφιακής δημόσιας διοίκησης. Ωστόσο, μέχρι σήμερα έχει σημειωθεί μικρή πρόοδος και οι δαπάνες για μέτρα ψηφιακής δημόσιας διοίκησης έχουν μειωθεί.

(29) Η Γερμανία έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στην ανάπτυξη συνδέσεων ευρυζωνικών οπτικών ινών αλλά το ποσοστό συνολικής κάλυψης της χώρας (29,8 %) συνεχίζει να είναι το δεύτερο χαμηλότερο στην Ένωση. Η έλλειψη συνδέσεων οπτικών ινών (25,6 % κάλυψη των νοικοκυριών) και συνδέσεων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (37,6 %) είναι ιδιαιτέρως αισθητή στις αγροτικές περιοχές. Τα κενά κάλυψης έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα και εμποδίζουν την αύξηση της παραγωγικότητας, ιδίως για τις ΜΜΕ. Η βελτίωση των συνθηκών πλαισίου για την ανάπτυξη δικτύων, για παράδειγμα με την αύξηση της ικανότητας σχεδιασμού και υλοποίησης στο δημόσιο τομέα, είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτάχυνση της κάλυψης οπτικών ινών. Για την επίτευξη των στόχων του δικτύου θα χρειαστούν επίσης βελτιώσεις στις διοικητικές διαδικασίες που αφορούν την υποβολή αιτήσεων και τη χορήγηση αδειών και την τυποποίηση εναλλακτικών, λιγότερο χρονοβόρων μεθόδων εγκατάστασης. Η συνεχιζόμενη εφαρμογή της στρατηγικής Gigabit της Γερμανίας θα μπορούσε να επιλύσει τα προβλήματα αυτά και να δημιουργήσει τις συνθήκες για περαιτέρω βελτιώσεις. Ωστόσο, θα μπορούσε να δοθεί προσοχή στον προγραμματισμό των δημόσιων παρεμβάσεων με τρόπο που να μην παραγκωνίζει τις εμπορικές επενδύσεις, π.χ. αυξάνοντας τη ζήτηση για τους σπάνιους μηχανικούς πόρους.

(30) Για να επιτευχθούν οι κλιματικοί στόχοι χρειάζεται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την τομεακή απανθρακοποίηση του τομέα των μεταφορών. Οι μεταφορές δεν έχουν επιτύχει τους ετήσιους εθνικούς τομεακούς στόχους για τις εκπομπές ρύπων αφότου αυτοί τέθηκαν, συμπεριλαμβανομένου του 2023. Επιπλέον, η μείωση των εκπομπών άνθρακα στις οδικές μεταφορές θα συνέβαλλε ουσιαστικά στην επίτευξη του στόχου επιμερισμού των προσπαθειών της Γερμανίας για μείωση των εκπομπών κατά 50 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005. Ο τομέας των μεταφορών αύξησε την τελική του κατανάλωση ενέργειας κατά 6,3 % το 2023. Η βελτίωση της αξιοπιστίας και της ποιότητας των σιδηροδρομικών μεταφορών και η αντιμετώπιση των επενδυτικών κενών και των καθυστερήσεων στην ανακαίνιση, ιδίως για τις εμπορευματικές μεταφορές, θα συνέβαλλε στην τόνωση της ζήτησης για δημόσιες συγκοινωνίες και θα ανακούφιζε την οδική συμφόρηση. Η δημιουργία επαρκούς μεταφορικής ικανότητας στο σιδηροδρομικό δίκτυο ώστε να μπορεί να αντεπεξέλθει σε αυξήσεις της κυκλοφορίας θα απαιτήσει σημαντικές επενδύσεις.

(31) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, το 2024 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των σχεδίων τους για την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα, για να εφαρμόσουν τη σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ. Όσον αφορά τη Γερμανία, οι συστάσεις 1, 2, και 3 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης σύστασης που διατυπώνονται στη σύσταση του 2024 σχετικά με τη ζώνη του ευρώ.

(32) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και των συμπερασμάτων σχετικά με την ύπαρξη ανισορροπιών, οι συστάσεις στο πλαίσιο του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στη σύσταση 1. Οι πολιτικές που αναφέρονται στη σύσταση 1 συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των ευπαθειών που συνδέονται με το επίμονο υψηλό πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών. Οι συστάσεις 2, 3 και 4 συμβάλλουν στην υλοποίηση της σύστασης 1 όσον αφορά τις υψηλότερες επενδύσεις. Οι πολιτικές που αναφέρονται στη σύσταση 1 συμβάλλουν τόσο στην αντιμετώπιση των ανισορροπιών όσο και στην υλοποίηση των συστάσεων που ορίζονται στη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ 2024, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 31,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γερμανία να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025, προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών ([22]) το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει, μεταξύ άλλων, με τη θέση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και με τη διατήρηση του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Να ενισχύσει τις δημόσιες επενδύσεις και να άρει τα εμπόδια στις ιδιωτικές επενδύσεις ώστε να δώσει ώθηση στην ανταγωνιστικότητα. Να ενισχύσει τα δημοσιονομικά περιθώρια για παραγωγικές δαπάνες, μεταξύ άλλων μέσω της μεταρρύθμισης του σκέλους της χρηματοδότησης του συνταξιοδοτικού συστήματος του πρώτου πυλώνα. Να βελτιώσει το φορολογικό μείγμα ώστε να επιτύχει μεγαλύτερη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων με τη μείωση των αντικινήτρων για την αύξηση των ωρών εργασίας, ιδίως για τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας.

2. Να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU μόλις εγκριθεί, μεριμνώντας για την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026, και να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, μεταξύ άλλων με τη διάθεση επαρκών πόρων για τη διαχείριση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να αντιμετωπίσει την έλλειψη ειδικευμένων εργαζομένων, ιδίως με την ενίσχυση των βασικών και ψηφιακών δεξιοτήτων και τη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, μεταξύ άλλων με την ενισχυμένη παροχή στοχευμένης στήριξης σε μειονεκτούσες ομάδες. Να επιταχύνει την ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης, μεταξύ άλλων με την αυξημένη γεωγραφική κάλυψη των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Να ενισχύσει περαιτέρω την ανάπτυξη δικτύων ψηφιακής επικοινωνίας πολύ υψηλής χωρητικότητας, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της απαραίτητης υλοποίησης ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων και την κινητοποίηση δημόσιων πόρων όπου χρειάζεται.

4. Να ενισχύσει την απανθρακοποίηση του τομέα των μεταφορών, μεταξύ άλλων με την αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου.

Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

NAGY I.

([22]) Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.